

УДК 657.372

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-33>**Овсюк Н.В.**доктор економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8776-9503>**Афанас'єва І.І.**кандидат економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6518-3237>**Звірюк О.Р.**магістрант,
Національний авіаційний університет**Ovsiuk Nina, Afanasieva Inna, Zvirniuk Oleksii**
National Aviation University

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ В УМОВАХ МСФЗ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У цій статті досліджено особливості відображення практичних ситуацій щодо операцій з основними засобами суб'єктів господарювання в системі бухгалтерського обліку відповідно до вимог МСФЗ. Визначено, що базисом ефективної організації бухгалтерського обліку основних засобів є дотримання принципу їх класифікації. Проаналізовано як, в умовах національного податкового законодавства, операції з основними засобами впливають на формування податкового кредиту і податкових зобов'язань з ПДВ, фінансовий результат до оподаткування, а також величину податку на прибуток підприємства. Результати проведеного дослідження мають теоретико-прикладне значення та можуть бути застосовані науковцями з ціллю удосконалення методичних підходів під час викладання облікових дисциплін, а також в обліковій системі підприємств, які прагнуть здійснювати обліковий процес відповідно до МСФЗ.

Ключові слова: МСФЗ, основні засоби, Податковий кодекс України, податок на прибуток, методика викладання, облік, оподаткування.

ACCOUNTING AND TAXATION OF TRANSACTIONS WITH FIXED ASSETS UNDER IFRS AND NATIONAL TAX LEGISLATION

The global scope of application of IFRS and their use in Ukraine continues to expand. On the one hand, enterprises enter the platform of international business and increase their international investments. As a result, the number of business entities that apply IFRS for accounting and reporting on the results of their economic activity is increasing. The possibility for Ukrainian enterprises to keep accounting records according to international standards necessitates the training of accountants – specialists in the use of IFRS, as well as the formation of accounting policies of business entities in accordance with international standards. Objects of fixed assets represent a significant part of the property of almost every enterprise. The cost of such objects is usually quite significant, but the business entity has the right to include to it in the composition of costs that are taken into account when calculating the object of taxation only in part of the accrued depreciation, therefore, the value of the object of fixed assets that is being depreciated is gradually transferred, at the expense of the enterprise. The fixed assets of the business entity are diverse in their composition and purpose. A group of fixed assets is defined as a collection of non-current material assets of the same type in terms of technical characteristics, purpose and terms of use. The basis of effective organization of fixed assets' accounting is compliance with the principle of their classification. The current version of the Tax Code of Ukraine contains rules according to which, for the purposes of determining the object of taxation with income tax, the original (revalued) value of fixed assets cannot be increased by the amount of the company's expenses related to the repair or improvement of fixed assets. Along with this, the original (revalued) value of fixed assets for similar purposes cannot be increased by the amount of indexation. The specified changes to the Tax Code were taken into account in the latest version of the Methodological recommendations for accounting for fixed assets. IFRS provide for the reflection in the company's accounting system of reclassified fixed assets at fair value, taking into account that these assets are intended for sale, and if their fair value equals the book value, then the financial results will not be adjusted. Fixed assets play an important role in the production process, as they are repeatedly used by the economic entity as means of labor, and their value is gradually transferred to the cost of products, works and services. In this regard, rational accounting and taxation of operations with fixed assets is important and necessary, especially in the conditions of modern challenges.

Keywords: IFRS, fixed assets, Tax Code of Ukraine, income tax, teaching method, accounting, taxation.

JEL classification: M40, M41, M49

Постановка проблеми. Глобальна сфера застосування МСФЗ та їх використання в Україні продовжує поширюватися. З одного боку, підприємства виходять на платформу міжнародного бізнесу та збільшують свої міжнародні інвестиції. Як наслідок, зростає

кількість суб'єктів господарювання, які застосовують МСФЗ для ведення обліку та звітності за результатами своєї економічної діяльності. Можливість для українських підприємств вести бухгалтерський облік за міжнародними стандартами зумовлює необхідність підго-

товки бухгалтерів – фахівців з використання МСФЗ, а також с формування облікової політики суб'єктів господарювання відповідно до міжнародних стандартів.

Об'єкти основних засобів виступають вагомою частиною майна майже кожного підприємства. Вартість таких об'єктів зазвичай суттєва, але долучити її до складу витрат, які враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, суб'єкт господарювання має право лише у частині нарахованої амортизації, отже відбувається поступове перенесення вартості об'єкта основних засобів, що амортизується, на витрати підприємства. Проте, чинна редакція ПКУ містить нормативне положення згідно з яким, для цілей визнання об'єкта оподаткування податком на прибуток, первісна (переоцінена) вартість основних засобів не може бути збільшена на суму витрат підприємства, пов'язаних з ремонтом або поліпшенням основних засобів (дообладнанням, модернізацією) тощо. Тому вищевказані питання потребують постійного дослідження, враховуючи окреслені нормативні зміни.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок в розробку теоретичних основ і методологічних підходів до даних проблем внесли вчені-економісти: К. В. Безверхий [1], Більботенко І. В. [2], С. Ф. Голов [3], І. В. Кононова, А. О. Бакум [6]. Аспекти формування облікової політики підприємств за МСФЗ розкривали у своїх наукових працях Г. Ф. Азаренков, Н. А. Воленчук, Р. М. Волчек, Н. В. Овсянук, В. М. Панасюк, О. І. Тивончук [15], Б. А. Засадний [4], Т. О. Каменська [5]. Методологічні питання щодо складання фінансової звітності за МСФЗ досліджували Р. С. Коршикова, А. В. Озеран [8], Н. М. Цветкова [13] та інші. Проте, окреслені питання є недостатньо розробленими та висвітленими в колі науковців і практиків України, залишаються актуальними та потребують нагального вирішення. Крім того, за характером обслуговування окремих видів діяльності підприємства виділяють основні засоби, обслуговуючі операційну діяльність (операційні або виробничі основні засоби), основні засоби, обслуговуючі інвестиційну діяльність реального сектора економіки (інвестиційні основні засоби). Тому питання ефективності використання основних засобів в діяльності підприємства та їх обліку і оподаткування є актуальним і завжди привертало до себе увагу багатьох науковців та практичних фахівців з обліку та оподаткування.

Відаючи належне напрацюванням вчених та практиків, слід відзначити, що розкриття питання обліку і оподаткування основних засобів з врахуванням змін ПКУ потребує подальшого наукового дослідження.

Формулювання цілей статті: визначити методичні підходи щодо обліку основних засобів за Міжнародними стандартами фінансової звітності з урахуванням чинного податкового законодавства, зокрема особливості оподаткування операцій з основними засобами підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основні засоби суб'єкта господарювання різноманітні за своїм складом та призначенням. Групою основних засобів визначається сукупність однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання необоротних матеріальних активів. Основою ефективної організації бухгалтерського

обліку основних засобів є дотримання принципу їх класифікації.

Світова практика впродовж тривалого періоду напрацювала багато видів класифікації основних засобів. На думку науковців, основні засоби доцільно групувати за наступними ознаками: за функціональним призначенням; за галузевою ознакою; за використанням; за належністю тощо. З метою організації їх обліку та оподаткування пропонується класифікація, наведена на рис. 1.

МСБО 16 «Основні засоби» регламентує основні аспекти та методологічні принципи бухгалтерського обліку об'єктів основних засобів. Окремі аспекти обліку основних засобів також регулюють такі міжнародні стандарти, як МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», МСФЗ 16 «Оренда», МСБО 36 «Зменшення корисності активів», МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість». МСБО 16 характеризує основні засоби як матеріальні об'єкти, що їх [9]:

1) утримують для виробництва чи постачання товарів чи надання послуг для передавання в оренду чи для адміністративних цілей;

2) використовуватимуть як очікується, більше одного року.

Надходження основних засобів на підприємство відбувається, в основному, від постачальників, шляхом придбання за грошові кошти. Такі необоротні активи оцінюються згідно МСБО 16 за собівартістю придбання.

Проаналізуємо відображення господарської операції щодо придбання основних засобів у іноземного постачальника за умови, що суб'єктом господарювання 22 лютого поточного року було перераховано 17000 доларів США за виробниче обладнання. Зважаючи на договірні відносини вказане обладнання загальною вартістю 29750 доларів США було отримане у наступному місяці, при чому сума ввізного мита складала 85000,00 грн. Нарахування заробітної плати фахівцям внаслідок робіт, пов'язаних з введенням введенням в експлуатацію виробничого обладнання дорівнювало 17000,00 грн. В результаті запуску обладнання було випущено пробну партію продукції вартістю 8500,00 грн. Після завершення терміну корисного використання виробничого обладнання загальні витрати на його демонтаж становитимуть 17000 грн.

Курс гривні до долару на 22 лютого 20__ р. дорівнював 26,00 грн, на 01 березня 20__ р. – 27,00 грн. В табл. 1 визначимо первісну вартість виробничого обладнання, враховуючи вимоги МСФЗ.

В системі бухгалтерського обліку первісна вартість придбаного підприємством виробничого обладнання складається з суми авансової оплати, здійсненої в іноземній валюті за курсом НБУ на дату оплати, а також з решти суми ($29750 - 17000 = 12750$ дол. США), сплаченої в період поставки обладнання за курсом НБУ на дату поставки та інших витрат згідно МСФЗ 16.

Зауважимо, що НП(С)БО 7 подібно до МСФЗ 16 регламентує збільшення первісної вартості основних засобів з одночасним створенням суб'єктом господарювання забезпечення на обґрунтовану розрахунком суму зобов'язання, що виникає у підприємства під час демонтажу, переміщення об'єкта та відновлення території у стан придатний для використання.

Рис. 1. Класифікація основних засобів для цілей бухгалтерського обліку та визначення об'єкта оподаткування

Джерело: [11]

Таблиця 1

Облік господарських операцій з придбання виробничого обладнання у іноземного постачальника

Господарські операції		Господарські операції	
Аванси видані у валюті (17000 x 26,00 = 442000)	442000,00	Заробітна плата	17000,00
Грошові кошти		ЄСВ	3740,00
Капітальні інвестиції	832490,00	Резерв на демонтаж	17000,00
Аванси видані у валюті		Сировина і матеріали	8500,00
Рахунки до оплати (12750 x 27,00 = 344250)	344250,00	Митні платежі	85000,00
		Виробниче обладнання	917490
		Капітальні інвестиції	917490,00

Джерело: узагальнено авторами із використанням джерел [9; 12; 14]

Законом України № 466-IX від 16.01.2020 р. було затверджено зміни до ПКУ щодо збільшення вартісного показника віднесення об'єктів необоротних активів до складу основних засобів [10]. Враховуючи зазначені зміни вартісна межа для включення необоротних активів до складу основних засобів за умови, що очікуваний строк корисної експлуатації таких активів з дати введення їх в обіг для експлуатації у виробничих цілях, становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший ніж рік) складає 20000 грн (раніше вартість мала дорівнювати 6000 грн).

Зазначимо, що така вартісна межа застосовується до основних засобів, що вводяться в експлуатацію суб'єктами господарювання після 22 травня 2020 р. В той же час, основні засоби, які були введені підприємством в експлуатацію до 23 травня 2020 р. продовжують амортизуватись у податковому обліку навіть у тому випадку, якщо залишкова балансова вартість не перевищувала 20000 грн.

Чинна редакція Податкового кодексу України містить норми згідно з якими, для цілей визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток, первісна (переоцінена) вартість основних засобів не може бути збільшена на суму витрат підприємства, пов'язаних з ремонтом або поліпшенням основних засобів [10].

Поряд з цим, первісну (переоцінену) вартість основних засобів для аналогічних цілей не можна збільшувати на суму індексації. Зазначені зміни Податкового кодексу були враховані в останній редакції Методичних рекомендацій з обліку основних засобів № 561 від 30.09.2003 р.

Фінансовий результат до оподаткування збільшується: на суму витрат на реконструкцію, модернізацію або ремонт основних засобів віднесених до витрат згідно НП(С)БО та МСФЗ; на суму залишкової вартості об'єктів виробничих чи невиробничих основних засобів у разі продажу або ліквідації таких об'єктів; на суму уцінки втрат від зменшення корисності основних засобів, що включені до витрат звітного періоду; на суму нарахованої амортизації основних засобів відповідно до національних чи міжнародних облікових стандартів.

Фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму залишкової вартості об'єктів основних засобів з урахуванням положень ПКУ, у разі ліквідації або продажу таких об'єктів; на суму дооцінки основних засобів у межах попередньо віднесених до витрат уцінки відповідно до НП(С)БО та МСФЗ; на суму вигід від відновлення корисності основних засобів; на суму первісної вартості придбання або виготовлення невиробничих основних засобів; на суму

розрахованої амортизації основних засобів відповідно до ПКУ [10].

Господарські операції щодо ввезення товарів і послуг на митну територію України підлягають оподаткуванню ПДВ за ставкою 20% у відповідності до вимог Податкового кодексу України. Податкове зобов'язання з ПДВ нараховується під час подання митної декларації, а податковий кредит з ПДВ відображається у момент сплати іноземному постачальнику грошових коштів за придбане виробниче обладнання.

Міжнародні стандарти регламентують надходження основних засобів на підприємство шляхом придбання чи передачі в результаті будівництва, обміну на подібні або неподібні активи, за рахунок державного фінансування/допомоги чи грантів, внаслідок обміну на корпоративні права від власників.

В табл. 2 розглянемо господарську операцію щодо надходження основних засобів у результаті обміну на подібний актив. Підприємство здійснило обмін власного транспортного засобу (ТЗ 1) на інший транспортний засіб (ТЗ 2). Вказані транспортні засоби мають однакове призначення та однакову облікову оцінку за справедливою вартістю. Первісна вартість переданого транспортного засобу дорівнює 300000,00 грн, знос (амортизація) дорівнює 100000,00 грн.

Таблиця 2

Облік операцій з обміну основних засобів

Господарські операції		
1. Собівартість реалізованих НА	300000,00	
Накопичена амортизація	100000,00	
Транспортний засіб (ТЗ 1)		400000,00
2. Розрахунки з іншими дебіторами	360000,00	
Дохід від реалізації НА		360000,00
3. Дохід від реалізації НА	360000,00	
Податкове зобов'язання з ПДВ		60000,00
4. Транспортний засіб (ТЗ 2)	300000,00	
Податковий кредит з ПДВ	60000,00	
Розрахунки з іншими дебіторами		360000,00

Джерело: узагальнено авторами із використанням джерел [9; 14]

У разі надходження основних засобів у результаті обміну на неподібний актив їх первісна вартість має дорівнювати справедливій вартості переданих підприємству основних засобів, зменшена або збільшена на суму коштів чи їх еквівалентів, що будуть одержані або передані в результаті такого обміну. Зауважимо, що первісна вартість отриманих основних засобів не повинна перевищувати їх справедливую вартість.

Відображення системі бухгалтерського обліку господарських операцій щодо реалізації об'єктів основних засобів за національними стандартами регламентується НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» відповідно до якого, віднесення необоротних активів до складу оборотних у разі прийняття рішення про їх реалізацію (продаж) є обґрунтованим, оскільки такі активи змінюють свою економічну сутність і фактично перетворюються на товар. Активи повинні бути реалізований

протягом 12 місяців. Саме тут і виникає проблема. Наприклад, рішення про реалізацію об'єктів основних засобів прийнято і продаж відбувся протягом звітного періоду. В такому випадку, вважаємо, немає підстав відображати в системі бухгалтерського обліку необоротні активи і групи вибуття.

В іншому разі, якщо протягом 12-ти місяців покупець на об'єкт основних засобів не знайшовся або з інших причин продаж не відбувся, суб'єкт господарювання отримує актив, що відноситься до складу оборотних активів і відображається у складі товарних запасів. У даному випадку суб'єкт господарювання має можливість продовжувати застосовувати об'єкт за призначенням, не нараховуючи на нього амортизацію. Отже, фактично такий об'єкт основних засобів не змінить своєї економічної сутності. Виникає об'єктивне питання про доцільність переведення необоротних активів до складу іншої класифікаційної групи.

Відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» об'єкти основних засобів, які плануються підприємством до продажу, мають бути перекласифіковані, якщо вони відповідають критеріям для класифікації як утримувані для продажу [9].

Розглянемо в табл. 3 приклад відображення в обліку, з урахуванням вимог МСФЗ, господарської операції підприємства щодо реалізації ним власного транспортного засобу (ТЗ) за договірною ціною 286000,00 грн, первісна вартість якого становила 325000,00 грн, нарахований знос (амортизація) – 65000,00 грн, ліквідаційна вартість дорівнювала нулю. Суб'єкт господарювання платник ПДВ.

МСФЗ передбачають відображення в обліковій системі підприємства перекласифікованих об'єктів основних засобів за справедливою вартістю, враховуючи, що ці активи призначені для продажу, і якщо їх справедлива вартість дорівнюватиме балансовій вартості, то фінансові результати не коригуватимуться.

Таблиця 3

Облік реалізації (продажу) основних засобів

Господарські операції		
Поточні активи (ТЗ)	260000,00	
Знос (амортизація)	65000,00	
Транспортний засіб (ТЗ)		325000,00
Грошові кошти (286000+20% ПДВ)	343200,00	
Поточні активи (ТЗ)		260000,00
ПЗ з ПДВ		57200,00
Фінансовий результат		26000,00

Джерело: узагальнено авторами із використанням джерел [9; 14]

У випадку, коли справедлива вартість перекласифікованих активів дорівнює балансовій вартості, фінансові результати не коригуються. Якщо в такому разі для нарахування амортизації використовується виробничий метод, необхідне коригування фінансового результату до оподаткування, що впливає на прибуток. Проте, використання виробничого методу нарахування амортизації за аналогічних підстав зумовило б коригування фінансового результату до оподаткування, що призвело б до змін податку на прибуток підприємства.

Реалізація (продаж) основних засобів передбачає виникнення податкового зобов'язання з ПДВ за ставкою 20% [10].

Вплив основних засобів, а саме: витрати на ремонт, модернізацію, добудову, нарахування амортизації тощо на формування об'єкта оподаткування визначається у III розділі ПКУ для формування бази оподаткування податком на прибуток.

Ремонт основних засобів власними силами не оподатковується податком на додану вартість. Але якщо до ремонту залучається стороння організація (платник ПДВ), підприємство має право на податковий кредит при ремонті основних засобів виробничого, господарського чи збутового призначення.

Відображення таких витрат в обліку залежить від того, яким чином вони впливатимуть на майбутні економічні вигоди, які суб'єкт господарювання очікує одержати від їх використання і не залежать від загальної вартості ремонтних робіт чи їх співвідношення з вартістю об'єктів основних засобів.

Витрати підприємства понесені в результаті ремонту основних засобів, що здійснюються для підтримання їх у робочому стані та одержання первісно очікуваних майбутніх економічних вигод в результаті використання, враховуються до складу витрат періоду, коли вони були здійснені.

Витрати пов'язані з поліпшенням основних засобів внаслідок модернізації, дообладнання, модифікації та інші, що призводять до збільшення первісно очікуваних від їх використання майбутніх економічних вигод, враховують до первісної вартості об'єктів основних засобів.

Висновки. Основні засоби відіграють важливу роль у процесі виробництва, оскільки вони багаторазово використовуються суб'єктом господарювання в якості засобів праці, та їх вартість частинами посту-

пово переноситься на вартість продукції, робіт, послуг. У зв'язку з цим, раціональне ведення обліку та оподаткування операцій з основними засобами є важливим та необхідним, особливо в умовах сучасних викликів.

Останніми роками у вітчизняному обліку значно розширено класифікацію основних засобів. Так, значна частина економістів, у тому числі бухгалтерів-теоретиків, класифікують основні засоби у більшості випадків за такими ознаками: галузевою ознакою; використанням; ознакою належності; функціональним призначенням; натурально-речовою ознакою. Поряд з цим, для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування основні засоби класифікують за групами у відповідності до Плану рахунків бухгалтерського обліку.

Методичні підходи до обліку основних засобів зумовлюють їх правильну оцінку. Оцінка об'єктів основних засобів повинна відповідати вимогам бухгалтерського обліку. Оцінка виступає одним з трьох елементів визнання об'єктів в системі бухгалтерського обліку після їх визначення згідно МСФЗ чи НП(С)БО та класифікації. Отже, її види обумовлені різними цілями, що стоять перед користувачами економічної інформації.

Оподаткування операцій з основними засобами базується на вимогах ПКУ, узгоджуються з Методичними рекомендаціями з обліку основних засобів та знаходить своє відображення на рахунках обліку та у звітності суб'єктів господарювання.

Особливістю викладання окреслених облікових об'єктів є резонанс використання міждисциплінарного підходу, що надає можливість майбутнім фахівцям спеціальності «Облік і оподаткування» комплексно досліджувати об'єкти основних засобів, адекватно відтворювати інформацію у системі бухгалтерського обліку за умовами МСФЗ та виконувати оподаткування господарських операцій з основними засобами, ґрунтуючись на вимогах чинного законодавства.

Список використаних джерел:

1. Безверхий К. В. Особливості моделювання облікової політики підприємства за МСФЗ. *Молодіжний економічний дайджест*. 2015. № 2–3. С. 199–204.
2. Більботенко І. В. Передумови та практика впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в облікову систему України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*. 2016. Вип. 16 (1). С. 131–134.
3. Голов С. Ф. МСФЗ у форматі Мінфіну. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 4. С. 3–8.
4. Засадний Б. А. Облікова політика компаній в умовах застосування МСФЗ. *Економіка*. 2014. № 10 (163). С. 17–22.
5. Каменська Т. О. Формування облікової політики згідно з МСФЗ. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2015. № 2. С. 71–81.
6. Кононова І. В., Бакум А. О. Особливості обліку та аудиту основних засобів згідно з міжнародними стандартами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 6 ч. 2. С. 19–23.
7. МСФЗ форум: Практика застосування. URL: <http://n-auditor.com.ua/uk/novini/podiji/item/48972%D0%BC%D1%81%D1%84%D0%B7%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.html> (дата звернення: 04.07.2022).
8. Озеран А. В., Коршикова Р. С. Гармонізація вимог П(С)БО України із МСФЗ щодо обліку основних засобів. *Науково-практичне видання «Незалежний АУДИТОР»*. 2016. № 15 (1). С. 54–61.
9. Переклад міжнародних стандартів фінансової звітності 2020 року. URL: <https://pefa.kiev.ua/pereklad-mizhnarodnyh-standartiv-finansovoju-zvitnosti-2020-roku/> (дата звернення: 04.07.2022).
10. Податковий Кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 04.07.2022).
11. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення: 21.07.2022).
12. САР/СІРА в Україні. URL: <http://sar.sira.ua/> (дата звернення: 04.07.2022).
13. Цветкова Н. М. Методологічні питання формування фінансової звітності за міжнародними стандартами. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2014. № 2. С. 218–226.
14. Чубарь О. А. Фінансовий облік : навчальний курс. 8-е видання. Дніпропетровськ : ООО «Акцент ПП», 2017. 620 с.

15. Panasyuk V. M., Ovsiuk N. V., Volchek R. M., Azarenkov G. F., Volenshchuk N. A., Tyvonchuk O. I. The Process of Forming Accounting Policies of Ukrainian Enterprises by International Financial Reporting Standards. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2021. № 9 (5). P. 1199–1211.

References:

1. Bezverkhyi K. V. (2015) Osoblyvosti modeliuвання oblikovoi polityky pidprijemstva za MSFZ [Features of modeling the company's accounting policy according to IFRS]. *Molodizhnyi ekonomichnyi daidzhest*, no. 2–3, pp. 199–204.
2. Bolbotenko I. V. (2016) Peredumovy ta praktyka vprovadzhennia mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v oblikovu systemu Ukrainy [Prerequisites and practice of introducing international financial reporting standards into the accounting system of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 16 (1), pp. 131–134.
3. Holov S. F. (2013) MSFZ u formati Minfinu [IFRS in the format of the Ministry of Finance]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, no. 4, pp. 3–8.
4. Zasadnyi B. A. (2014) Oblikova polityka kompanii v umovakh zastosuvannia MSFZ [Accounting policy of companies in the conditions of application of IFRS]. *Ekonomika*, no. 10 (163), pp. 17–22.
5. Kamenska T. O. (2015) Formuvannia oblikovoi polityky zghidno z MSFZ [Formation of accounting policy according to IFRS]. *Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt: problemy teorii, metodolohii, orhanizatsii*. no. 2, pp. 71–81.
6. Kononova I. V., Bakum A. O. (2016) Osoblyvosti obliku ta audytu osnovnykh zasobiv zghidno z mizhnarodnymy standartamy [Peculiarities of accounting and auditing of fixed assets according to international standards]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, no. 6(2), pp. 19–23.
7. MSFZ forum: Praktyka zastosuvannia [IFRS forum: Application practice]. Available at: <http://n-auditor.com.ua/uk/novini/podiji/item/48972%D0%BC%D1%81%D1%84%D0%B7%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.html> (accessed: 04.07.2022).
8. Ozeran A. V., Korshykova R. S. (2016) Harmonizatsiia vymoh P(S)BO Ukrainy iz MSFZ shchodo obliku osnovnykh zasobiv [Harmonization of requirements of P(S)BO of Ukraine with IFRS regarding accounting of fixed assets]. *Naukovo-praktychne vydannia «Nezalezhnyi AUDYTOR»*, no. 15 (I), pp. 54–61.
9. Pereklad mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti 2020 roku [Translation of international financial reporting standards of 2020]. Available at: <https://pefa.kiev.ua/pereklad-mizhnarodnykh-standartiv-finansovoyi-zvitnosti-2020-roku/> (accessed: 04.07.2022).
10. Podatkovyi Kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy; Zakon, Kodeks [Tax Code of Ukraine: Code of Ukraine; Law, Code] vid 02.12.2010 no. 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (accessed: 04.07.2022).
11. Pro zatverdzhennia Planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku ta Instruksii pro yoho zastosuvannia: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy [On the approval of the Plan of accounting accounts and the Instructions for its application: Order of the Ministry of Finance of Ukraine] vid 30.11.1999 no. 291. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (accessed: 21.07.2022).
12. CAP/CIPA v Ukraini [CAP/CIPA in Ukraine]. URL: <http://capcipa.ua/> (accessed: 04.07.2022).
13. Tsvietkova N. M. (2014) Metodolohichni pytannia formuvannia finansovoi zvitnosti za mizhnarodnymy standartamy [Methodological issues of financial reporting according to international standards]. *Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt: problemy teorii, metodolohii, orhanizatsii*, no. 2, pp. 218–226.
14. Chubar O. A. (2017) Finansovyi oblik: navchalnyi kurs [Financial accounting: training course]. 8-e vydannia. Dnipropetrovsk: OOO «Aktsept PP», 620 p.
15. Panasyuk V. M., Ovsiuk N. V., Volchek R. M., Azarenkov G. F., Volenshchuk N. A., Tyvonchuk O. I. (2021) The Process of Forming Accounting Policies of Ukrainian Enterprises by International Financial Reporting Standards. *Universal Journal of Accounting and Finance*, no. 9 (5), pp. 1199–1211.